

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження програми сприяння
Тернопільському науково-дослідному
експертно-криміналістичному центру
МВС України у створенні повнопрофільної
лабораторії ДНК-аналізу для проведення
ідентифікації тіл загиблих та розшуку
безвісти зниклих осіб, внаслідок збройної
агресії російської федерації проти України
на 2024 рік***

Відповідно до законів України „Про оборону України”, „Про Збройні Сили України”, „Про національну гвардію України”, „Про правовий режим воєнного стану”, „Про місцеві державні адміністрації”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні”, від 24 лютого 2022 року № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 6 листопада 2023 року № 734/2023 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану” (зі змінами), враховуючи листи Тернопільського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України від 09.01.2024 № 19/120/12-285-2024, від 24.01.2023 № 19/120/12-850-2024 та з метою сприяння у створенні повнопрофільної лабораторії ДНК-аналізу для проведення ідентифікації тіл загиблих та розшуку безвісти зниклих осіб, внаслідок збройної агресії російської федерації проти України у 2024 році:

1. Затвердити програму сприяння Тернопільському науково-дослідному експертно-криміналістичного центру МВС України у створенні повнопрофільної лабораторії ДНК-аналізу для проведення ідентифікації тіл загиблих та розшуку безвісти зниклих осіб, внаслідок збройної агресії російської федерації проти України на 2024 рік, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 58/01.02-01 від 06.02.2024

Сертифікат 26B2648ADD3032E10400000FE262F004B47AE00
Підписувач Важинський Володимир Михайлович
Дійсний з 21.12.2022 8:45:48 по 21.12.2024 8:45:48

2. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

**Виконувач обов'язків начальника
військової адміністрації**

Володимир ВАЖИНСЬКИЙ

Світлана Беспоповцева

Василь Ясіновський

Василь Загороднюк

Сергій Калиняк

Володимир Комінко

Ольга Хвас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації
№ _____

ПРОГРАМА

сприяння Тернопільському науково-дослідному експертно-криміналістичному центру МВС України у створенні повнопрофільної лабораторії ДНК-аналізу для проведення ідентифікації тіл загиблих та розшуку безвісти зниклих осіб, внаслідок збройної агресії російської федерації проти України на 2024 рік

І. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Тернопільський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану” (зі змінами)
3.	Розробник програми	департамент з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами Тернопільської обласної військової адміністрації
4.	Співрозробник програми	Тернопільський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
5.	Відповідальний виконавець програми	Тернопільський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
6.	Учасники програми	Тернопільський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, департамент з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами Тернопільської обласної військової адміністрації
7.	Термін реалізації програми	2024 рік
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	обласний бюджет

9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	2 000, 0 тис. гривень
1)	коштів державного бюджету	-
2)	коштів обласного бюджету	2 000,0 тис. гривень
3)	коштів районних бюджетів	-
4)	коштів бюджетів територіальних громад	-
5)	коштів інших джерел	-

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Програму сприяння Тернопільському науково-дослідному експертно-криміналістичному центру МВС України у створенні повнопрофільної лабораторії ДНК-аналізу на 2024 рік розроблено відповідно до вимог законів України „Про місцеві державні адміністрації”, „Про судову експертизу”, „Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин”, „Про державну реєстрацію геномної інформації людини”, Бюджетного кодексу України.

Тернопільський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України (далі – Тернопільський НДЕКЦ МВС) є провідною експертною установою Тернопільщини і спеціалізується на судово-експертному забезпеченні розслідування кримінальних та адміністративних правопорушень для потреб органів досудового розслідування і суду, виконанні експертних досліджень для потреб громадян, підприємств, установ, організацій та інших суб'єктів господарювання.

У Тернопільському НДЕКЦ МВС проводяться експертизи та дослідження за 51 експертною спеціальністю. Тернопільський НДЕКЦ МВС акредитований згідно з міжнародним стандартом ДСТУ EN ISO/IEC 17025-2019 „Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій”.

Керівництво та персонал Тернопільського НДЕКЦ МВС постійно працюють над максимальним задоволенням потреб правоохоронних органів, суду, суб'єктів господарювання у якісних експертних послугах за найбільш актуальними напрямками роботи, розширенням сфери діяльності та підвищенням кваліфікації персоналу.

За останні роки, Центром освоєно ряд актуальних напрямів судових експертиз, зокрема: 8.8 „Дослідження ґрунтів”, 9.5 Молекулярно-генетичне дослідження”, 10.3 „Дослідження деталей транспортних засобів”, 10.19 „Дослідження обставин та організаційно-технічних причин і наслідків впливу

техногенних джерел на об'єкти довкілля”, 10.17 „Дослідження телекомунікаційних систем (обладнання) та засобів”.

У 2023 році за постановами та відношеннями органів досудового розслідування слідства та суду виконано 7925 (у 2022 році - 6370) експертиз, що на 24,4% більше у порівнянні з минулим періодом, які в подальшому, як доказова база сприяли розкриттю та розслідуванню кримінальних правопорушень.

Ситуація, що склалася в державі внаслідок військової агресії російської федерації проти України, особливості функціонування економіки в умовах воєнного стану значною мірою вплинули на особливості криміногенної ситуації.

Розслідування воєнних злочинів, ідентифікація тіл загиблих та пропалих безвісти під час бойових дій та ряд інших напрямів роботи правоохоронних органів, спрямованих на забезпечення громадської безпеки та правопорядку, вимагають нових технічних рішень.

З цією метою у 2023 році в Тернопільському НДЕКЦ МВС освоєно проведення судових молекулярно-генетичних експертиз за допомогою АС RAPID НІТ, що дозволяє встановлювати генетичні ознаки із клітин букального епітелію. Дослідження слідів біологічного походження, частин тіла, кісток, волосся, крові та інших тканин організму на наявному обладнанні неможливе. Тому правоохоронним органам області доводиться звертатися у інші регіони з метою проведення молекулярно-генетичних експертиз у кримінальних провадженнях, пов'язаних з посяганням на життя та здоров'я людини.

Впродовж 2023 року Тернопільським НДЕКЦ МВС було виконано 418 судових біологічних експертиз, 357 з них стосувались військових злочинів, а саме, пошуку безвісти зниклих осіб. За виділеними ДНК профілями встановлено 42 особи, які загинули чи безвісти зникли під час бойових дій.

Станом на січень поточного року по Україні на виконанні перебуває більше 6000 молекулярно-генетичних експертиз. Згідно з офіційними даними, розшуковуються як безвісти зниклі під час бойових дій (за особливих обставин) більше 30 тис. осіб, з них 449 по Тернопільській області.

Право сімей знати долю або місцезнаходження зниклої близької людини визнано міжнародним гуманітарним правом і міжнародним правом прав людини як одне з першочергових. Тому влада несе відповідальність за те, щоб з такими сім'ями гідно поводитися, задовольняли їхні потреби і надавали їм всю можливу інформацію.

Закон України „Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин” передбачає захист прав і законних інтересів таких осіб, а також членів їх сімей та близьких родичів. У рамках реалізації зазначеного закону у травні 2023 року запрацював Єдиний реєстр, який дозволяє акумулювати дані про зниклих безвісти за особливих обставин. Але на даний час у родин

величезна проблематика щодо ДНК-даних, обробки цих даних і внесення їх до реєстру. Непоодинокі випадки, коли не ідентифікованих військовослужбовців ховають як невідомих. Після цього вносять у базу даних ДНК живих родичів, і подальша експертиза потребує окремої ексгумації тіла та, відповідно, вирішення нових проблем, дій для родичів, які і так перебувають в стресовому стані.

Незнання того, чи близька людина жива, чи мертва, змушує жити у стані вічної невизначеності. Тому важливо, щоб органи влади розглядали всі запити про розшук зниклих осіб, доки не з'явиться однозначна і точна інформація про їхнє місцезнаходження або про те, що з ними сталося. Якщо зникла безвісти особа загинула, для сімей дуже важливо мати докази смерті та всі факти про те, що сталося з близькою людиною. Останки мають бути повернуті сім'ям для подальшого поховання згідно з обрядами та звичаями, продиктованими відповідними культурними, соціальними та релігійними традиціями. Для того щоб надати сім'ям необхідну інформацію та підтримку, органи влади повинні створити і використовувати ефективні механізми розшуку. Крім того, необхідна взаємодія між різними організаціями як на національному, так і на регіональному рівнях, яка полегшить обмін інформацією між залученими державними органами і громадськими організаціями. Протягом усього процесу розшуку має бути налагоджена регулярна та ефективна комунікація з сім'ями.

З метою ідентифікації тіла загиблого (його залишків) необхідно провести як мінімум 4 молекулярно-генетичні експертизи. Тобто мінімальна потреба у проведенні експертиз тільки по Тернопільській області складає понад 2000 тільки по зареєстрованих фактах. Наявне в Тернопільському НДЕКЦ МВС обладнання дозволяє досліджувати лише 3-4 зразки на добу.

Створення повнопрофільної лабораторії ДНК-аналізу у 3 рази збільшить продуктивність підрозділу та дозволить розширити його можливості, зокрема дасть можливість досліджувати сліди біологічного походження (крові, сперми, інших виділень організму), а також біологічні останки (кістки, залишки м'яких тканин тощо).

На даний час повнопрофільні молекулярно-генетичні лабораторії функціонують у 12 областях України. У 2023 році за сприяння органів місцевої влади та самоврядування такі лабораторії було створено на базі Кіровоградського, Чернівецького та Дніпропетровського НДЕКЦ МВС.

Залучення коштів обласного бюджету на вирішення наведеної проблеми сприятиме захисту прав та реалізації законних інтересів осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, а також членів їх сімей та близьких родичів, які є жителями Тернопільської області, швидкому і якісному розслідуванню тяжких та особливо тяжких злочинів, скоєних на території області.

III. Визначення мети програми

Метою програми є сприяння у створенні на базі Тернопільського НДЕКЦ МВС повнопрофільної лабораторії ДНК-аналізу для прискорення процесу

ідентифікації жертв катастроф, військових злочинів, безвісти зниклих осіб, розкриття та розслідування злочинів пов'язаних з посяганням на життя та здоров'я людини.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми; строки та етапи виконання програми

Тернопільським НДЕКЦ МВС узгоджено з МВС України надання відповідного комплексу обладнання та розхідного матеріалу за рахунок централізованого постачання при створенні умов для його коректного функціонування.

Рішенням сесії Тернопільської обласної ради від 22 серпня 2023 року № 778 „Про надання комунальному підприємству теплових мереж Тернопільської обласної ради „Тернопільтеплокомуненерго” дозволу на укладення договору оренди нежитлового приміщення” погоджено питання передачі в довгострокову оренду Тернопільському НДЕКЦ МВС приміщень площею 413,8 м² у будівлі за адресою: м. Тернопіль, вул. Київська, 3А. Оренда зазначеного приміщення дозволяє створити на його базі повнопрофільну молекулярно-генетичну лабораторію.

Разом з тим, вимоги, які ставляться для функціонування таких лабораторій є специфічними. Це стерильність повітря та поверхонь, антиконтамінаційні бар'єри, стабільність електропостачання. Також для коректного функціонування обладнання та збереження властивостей біологічного матеріалу необхідне дотримання стабільних температур, вологості, а певні лабораторії потребують наявності надлишкового та від'ємного тиску при низькій швидкості повітряного потоку, подвійного фільтрування та нейтралізації ароматизуючих елементів.

З Державним НДЕКЦ МВС погоджено фінансування частини робіт, пов'язаних з приведенням приміщення до встановлених вимог, зокрема встановлення системи електропостачання, поточного ремонту, придбання лабораторних меблів, всього на суму 4600,0 тис. гривень. Разом з тим на даний час не вирішено питання щодо оснащення даного приміщення вентиляційною системою та системою клімат-контролю, без яких введення лабораторії в експлуатацію є неможливим.

Тернопільським НДЕКЦ МВС із залученням спеціалістів в галузі кліматичної техніки проведено примірний розрахунок необхідного кліматичного та вентиляційного обладнання. Орієнтовна вартість зазначеного обладнання з врахуванням монтажних робіт складає близько 2000,0 тис. гривень.

Розв'язання проблеми передбачається у пріоритетному фінансуванні робіт з монтажу системи вентиляції та клімат-контролю приміщення ДНК-лабораторії, з метою введення його в експлуатацію в найкоротші терміни, що сприятиме реалізації права сімей зниклих безвісти осіб знати, що трапилося з їхніми рідними, оскільки вони живуть у постійній скорботі та перебувають у

безперервних пошуках, які можуть закінчитися тільки після отримання необхідних відповідей.

Термін реалізації програми: 2024 рік.

V. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

Завданням програми є сприяння у створенні в Тернопільській області повнопрофільної лабораторії молекулярно-генетичного аналізу.

Програмою передбачені заходи, спрямовані на обладнання приміщення лабораторного комплексу системою припливно-витяжної вентиляції та клімат контролю. Виконання зазначених заходів забезпечить своєчасне введення у 2024 році в експлуатацію повнопрофільної молекулярно-генетичної лабораторії в Тернопільській області, що в свою чергу забезпечить:

оперативний розгляд звернень громадян, пов'язаних із зникненням безвісти осіб за особливих обставин;

якісний відбір зразків родичів осіб, які безвісти зникли, їх швидка обробка та внесення до Єдиного реєстру;

оперативне проведення судових молекулярно-генетичних експертиз по резонансних тяжких та особливо тяжких злочинах скоєних на території області.

Виконання заходів програми передбачається за рахунок коштів обласного бюджету в обсязі 2 000, 0 тис. гривень.

Ресурсне забезпечення програми

(тис. гривень)

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	2024 рік	Усього витрат на виконання програми
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	2 000,0	2 000,0
державний бюджет		
обласний бюджет	2 000,0	2 000,0
районні бюджети	-	-
кошти бюджетів територіальних громад	-	-
кошти небюджетних джерел	-	-

Заплановані результативні показники програми

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок програми	Вихідні дані на завершення програми	З них за роками
					2024 рік
I. Показники продукту програми					
1.	Площа приміщення лабораторного комплексу, забезпеченого системою припливно-витяжної вентиляції та клімат контролю	м ²	-	413,8	413,8
II. Показники ефективності програми					
1.	Середня вартість комплексу робіт з обладнання приміщення лабораторного комплексу системою припливно-витяжної вентиляції та клімат контролю та монтажних робіт:				
	вартість обладнання припливно-витяжної вентиляції	тис. гривень	-	1211,403	1211,403
	вартість монтажу обладнання припливно-витяжної вентиляції	тис. гривень	-	172,168	172,168
	вартість обладнання клімат-контролю	тис. гривень	-	490,854	490,854
	вартість монтажу обладнання клімат-контролю	тис. гривень	-	125,575	125,575
III. Показники якості програми					
1.	Введення в експлуатацію повнопрофільної молекулярно-генетичної лабораторії в Тернопільській області	%	-	100 %	100 %

VI. Напрями діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходів	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість), тис. гривень, у тому числі	Очікуваний результат – диференційовано з розбивкою за роками
						2024 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Створення в Тернопільській області повнопрофільної лабораторії молекулярно-генетичного аналізу	обладнання приміщення лабораторного комплексу системою припливно-витяжної вентиляції та клімат контролю; придбання обладнання припливно-витяжної вентиляції ; монтаж обладнання припливно-витяжної вентиляції ; придбання обладнання клімат-контролю; монтаж обладнання клімат-контролю;	2024 рік	Тернопільський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України	обласний бюджет	1211,403 172,168 490,854 125,575	забезпечення введення у 2024 році в експлуатацію повнопрофільної молекулярно-генетичної лабораторії в Тернопільській області
		Усього				2 000,0	

VII. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координація та контроль за ходом виконання програми здійснюється департаментом з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами Тернопільської обласної військової адміністрації.

Кошти на виконання заходів програми спрямовуються на вказаний Тернопільським науково-дослідним експертно-криміналістичним центром МВС України рахунок.

Тернопільський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України про результати виконання заходів програми інформує департамент з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами Тернопільської обласної військової адміністрації до 15 липня 2024 року та до 15 січня 2025 року.

Департамент з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами Тернопільської обласної військової адміністрації забезпечує подання узагальненої інформації про хід виконання програми у розрізі усіх завдань та заходів департаменту економічного розвитку і торгівлі Тернопільської обласної військової адміністрації до 20 липня 2024 року та до 20 січня 2025 року.

**Директор департаменту з
питань оборонної роботи,
цивільного захисту населення
та взаємодії з правоохоронними
органами військової адміністрації**

Василь ЯСІНОВСЬКИЙ

Василь Загороднюк